Lietas Nr. C20322708
Lietas arhīva Nr. CA-0141-15/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2015.gada 27.jūnijā

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese L. Vēbere
tiesneses V. Mahte un Z. Zaiceva
ar sekretāri S. Brūkli

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu apelācijas kārtībā pēc /pers. E/ apelācijas sūdzības par Liepājas tiesas 2014.gada 29.decembra spriedumu SIA "Liepājas namu apsaimniekotājs" prasībā pret /pers. E/ par kopīpašuma uzturēšanas, apsaimniekošanas un sniegto pakalpojumu maksājumu parāda piedziņu.

Tiesas sēdē Civillietu tiesas kolēģija

k o n s t a t ē j a

2008.gada 29.augustā Liepājas tiesā saņemts SIA "Liepājas namu apsaimniekotājs" (*turpmāk – prasītājs*) prasības pieteikums pret /pers. E/ (*turpmāk – atbildētājs*) par kopīpašuma uzturēšanas, apsaimniekošanas un sniegto pakalpojumu maksājumu parāda 547,38 LVL un līgumsoda 182,77 LVL piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājam laikā no 1999.gada 4.decembra līdz 2013.gada 3.decembrim piederēja dzīvokļa īpašums /adrese/, un dzīvoklim piekrītošās domājamās daļas no minētās daudzdzīvokļu mājas. Īpašums reģistrēts zemesgrāmatā. Atbildētājs 1997.gada 11.jūnijā ir noslēdzis dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu, taču savas saistības nav pildījis, proti,- maksu par mājas apsaimniekošanu un sniegtiem pakalpojumiem veicis neregulāri un nepilnā apmērā.

Sakarā ar to, ka saistības netika pildītas tiesā tika celta prasība pret atbildētāju un ar tiesas spriedumu tika piedzīts parāds, kas bija izveidojies līdz 2007.gada 1.septembrim.

Tiesvedības laikā prasītājs vairākkārt palielinājis prasības summu kā pieauguma pievienojumu, un pirmās instances tiesa pieņēmusi šos prasības summas palielinājumus (2009.gada 1.decembrī, 2010.gada 4.augustā, 2012.gada 16.februārī, 2012.gada 27.novembrī, 2013.gada 15.oktobrī, 2014.gada 4.martā).

2014.gada 4.martā prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja parādu 12 388,65 EUR, tai skaitā apsaimniekošanas un komunālo maksājumu parādu par laika periodu no 01.09.2007. līdz 03.12.2013. 5932,08 EUR apmērā, līgumsodu 6398,83 EUR, kas aprēķināts par maksājumu kavējumu no 01.10.2007. līdz 30.11.2013. un likumiskos procentus 57,74 EUR apmērā par maksājumu kavējumu no 01.10.2007. līdz 31.01.2014. (lietas 42.lapa 4.sējumā). Pirmās instances tiesā prasība tika uzturēta šādā apmērā.

Prasība pamatota uz likuma ``Par dzīvokļa īpašumu`` 8., 12., 27.[1] pantu, 27.[2] pantu, ``Dzīvokļa īpašuma likuma`` 10., 13.pantu, Valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju 50.pantu, Civillikuma (*turpmāk – CL*) 1432., 1587., 1720., 1759., 1760., 1765.pantu.

2008.gada 22.septembrī atbildētājs iesniedzis paskaidrojumus uz prasību, norādot, ka to neatzīst, jo prasītājs ir pieļāvis virkni likuma pārkāpumu (lietas 40.-43.lapa 1.sējumā).

Trešā persona /pers. F/ 2011.gada 4.aprīlī savos rakstveida paskaidrojumos norādījusi, ka dzīvoklī uzstādīta alternatīvās apkures sistēma, līdz ar ko par apkuri tika izrakstīti rēķini 10% apmērā, līdz ar ko nav pamata rēķinu apmaksai 50% apmērā, kā to prasa prasītājs (lietas 151.lapa pirmajā sējumā).

2011.gada 4.aprīlī atbildētājs /pers. E/ iesniedzis paskaidrojumus, norādot ka prasību neatzīst, jo viņa īpašumā veikta apkures sistēmas rekonstrukcija un prasītājs līdz 2008.gada novembrim piestādījis rēķinus par apkuri 10% apmērā, bet ar 2008.gada novembra mēnesi rēķinos par apkuri nelikumīgi noteicis 50% likmi (lietas 158.lapa 1.sējumā).

Prasītājs, atbildot uz atbildētāja un trešās personas iebildumiem, 2011.gada 6.maijā iesniedzis paskaidrojumus, norādot, ka 2004.gada decembrī daudzdzīvokļu mājā /adrese/tika uzstādīts siltummezgls, kā arī siltuma enerģijas skaitītājs. Saskaņā ar mājas īpašnieku un īrnieku 2008.gada 4.novembra kopsapulces lēmumu prasītājs sācis izrakstīt atbildētājam rēķinus par mājas koplietošanas vajadzībām patērēto siltumenerģijas daļu 50% apmērā. Tāda kārtība tikusi noteikta līdz brīdim, kamēr atbildētājs iesniegs jaunu siltumapgādes speciālista izstrādātu aprēķinu (lietas 162.lapa 1.sējumā).

Ar Liepājas tiesas 2014.gada 29.decembra spriedumu prasība apmierināta daļēji. Tiesa piedzinusi no atbildētāja prasītāja labā parādu par laika periodu no 2007.gada 1.novembra līdz 2013.gada 3.decembrim 6565,33 EUR – pamatparādu 5932,08 EUR (tai skaitā apkure 1436,73 EUR, no apsaimniekošanas un uzturēšanas izdevumu pozīcijas 177,01 EUR), līgumsodu 575,51 EUR par laika periodu no 2007.gada 1.oktobra līdz 2013.gada 30.novembrim, likumiskos procentus 57,74 EUR par laika periodu no 2013.gada 1.decembra līdz 2014.gada 31.janvārim, kā arī piedzīti tiesas izdevumi 252,59 EUR. No atbildētāja valsts labā piedzīta valsts nodeva 343,52 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 48,30 EUR apmērā. Noteiktas prasītājam tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no pamatparāda.

Tiesa konstatējusi, ka atbildētājs nav pildījis saistības un starp pusēm pastāv strīds par apsaimniekošanas maksas parāda apmēru laika periodam no 01.09.2007. līdz 30.04.2008. par 177,01 EUR; par apkures parāda aprēķina tiesiskumu 1436,73 EUR apmērā un par līgumsoda pamatotību un likumisko procentu apmēru. Par pārējām parāda pozīcijām strīds faktiski nepastāv.

Attiecībā uz parāda daļu, kas aprēķināta par apkuri, tiesa spriedumā konstatējusi, ka 2001.gadā pēc atbildētāja iniciatīvas izstrādāts autonomās apkures projekts, saskaņā ar kuru AS "Liepājas siltums" par dzīvoklī izlietoto siltumenerģiju aprēķinājis 10% no kopējā siltuma aprēķina apjoma.

Vienlaicīgi tiesa nodibinājusi, ka 2001.gada 21.septembra abpusēji parakstītais akts apliecina, ka atbildētāja dzīvoklī atslēgti radiatori, stāvvadi nav izolēti, alternatīvā apkure ir uzstādīta un darbi izpildīti atbilstoši projektam.

Prasītājs aprēķinājis maksu par apkuri un par siltuma zudumiem atbildētājam ņemot vērā, ka mājai apkurināmā platība ir 260,50 m^2, 10% dzīvoklim Nr.5 ir 60,90 m^2. Tā kā 2001.gada izstrādātajā projektā tika uzrādīts arī nosacīti saņemtais siltumenerģijas daudzums (siltuma zudumi caur dzīvokļa sienām un grīdu), rēķinos par apkuri tika ietverta maksājumu saistība tikai 10% apmērā jeb 10,86 LVL.

Līdz ar ko tiesa secinājusi, ka līdz 2008.gada nogalei starp pusēm nav pastāvējušās domstarpības par apkures aprēķina kārtību un apmēru.

Tiesa atzinusi, ka laika gaitā dzīvokļu īpašumam mainījusies apsaimniekošanas un uzturēšanas kārtība, mainījusies tās reglamentējošā likumdošana, beigusi pastāvēt AS "Liepājas siltums".

Atsaucoties uz 2008.gada 9.decembra MK noteikumiem Nr.1013 "Kārtība, kādā dzīvokļu īpašnieks daudzdzīvokļu mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu" (*turpmāk-Noteikumi*), kas izmainīja iepriekš noteikto kārtību, tiesa secinājusi, ka 2001.gada alternatīvās apkures projektā nebija turpmāk atbilstoši normatīviem aktiem veicamos aprēķinos izmantojamo parametru.

Tiesa konstatējusi, ka prasītājs pasūtījis tehnisko shēmu siltuma zudumu apkures koplietošanas cauruļvados un koplietošanas telpās. Minēto aprēķinu izstrādājis speciālists /pers. G/ 2009.gada martā.

Taču tiesa secinājusi, ka atbilstoši Noteikumu 18.punkta prasībām saskaņojums šim aprēķinam ar pārvaldnieku (prasītāju) nav saņemts, jo prasītājs konstatējis nepilnības, kuras liegušas izmantot tehnisko shēmu maksas par apkuri aprēķināšanai, proti- tehniskā shēmā aprēķināti siltuma zudumi pēc dzīvokļa stāvvadu izolēšanas, bet stāvvadi dabā nav izolēti.

Faktiski minētais projekts un aprēķins koriģēts tikai 2014.gadā, bet dzīvokļa īpašums atsavināts jau 2013.gada 3.decembrī.

Tiesa ņēmusi vērā, ka pozīcijas koriģētas tikai 2014.gadā, līdz ar to liecinieka /pers. G/ liecībai saistībā ar to būtību, nav noteicoša loma strīda izšķiršanā, jo vērtējams, ka saskaņojums ar pārvaldnieku līdz brīdim, kad īpašums atsavināts – t.i. līdz 2013.gada 3.decembrim, nav bijis saņemts.

Tiesa konstatējusi, ka par patērēto siltumenerģiju prasītājs aprēķinājis maksu proporcionāli īpašuma platībai, taču ne 100% apmērā, bet tikai 50% apmērā, jo tā nolēmuši dzīvokļu īpašnieki 2008.gada 4.novembra sapulcē.

Turklāt tiesa nākusi pie atziņas, ka pēc 2001.gadā izstrādātā projekta atbildētāja dzīvoklim ierīkotā apkures sistēma Noteikumu aspektā nevar tikt definēta kā "alternatīvā apkure", jo dzīvoklī nav tikuši izolēti stāvvadi.

Izejot no minētā, tiesa konstatējusi, ka Noteikumu regulējuma izpratnē prasītāja rīcībā strīdus periodā nav bijis iesniegts atbilstošs (korekts un saskaņots) aprēķins, lai pēc tā varētu veikt precīzu un visu kopīpašnieku interesēm atbilstošu un objektīvu apkures (patērētās siltumenerģijas) aprēķinu, kas būtu attiecināms uz atbildētājam piederošo daļu kopīpašumā.

Tiesa kritiski vērtējusi atbildētāja argumentu, ka prasītājs veicis aprēķinu (50% no pilnas apkures, nevis no zudumiem), nepareizi iztulkojot dzīvokļu īpašnieku 2008.gada 4.novembra sapulcē pieņemto lēmumu.

Tiesa secinājusi, ka pēc Noteikumiem par patērēto siltumenerģiju aprēķini bija jāveic proporcionāli īpašuma platībai līdz brīdim, kad iesniegts saskaņots aprēķins, proti,-prasītājam bija tiesības aprēķināt 100% no izlietotās siltumenerģijas, bet ņemot vērā īpašnieku izteikto gribu, siltumenerģijas apmaksas apmērs līdz projekta rediģēšanai un aprēķina saskaņošanai tika samazināts par 50%.

Attiecībā uz līgumsodu tiesa analizējusi 1997.gada 11.jūnija apsaimniekošanas līguma 3.4.punktu un CL 1716., 1717.pantu, atzinusi, ka līgumsoda sankcija ir pielīgta.

Tiesa piemērojusi CL 1656.pantu un tiesību dogmas atziņas par to, ka parādnieks nav nokavējis, ja ir bijis pietiekošs pamats šaubām par saistības esamību vai tās apmēru, un atzinusi, ka attiecībā uz siltumenerģijas pakalpojuma parādu 1436,73 EUR un apsaimniekošanas maksas parāda daļu 177,01 EUR, iestājas CL 1656.panta sekas un atbildētājs no līgumsoda nomaksas minētajās pozīcijās ir atbrīvojams, jo par šīm saistībām lietā pastāvējis strīds, par ko liecina abu pušu iesniegtie pierādījumi.

Līdz ar ko līgumsods aprēķināts un ar spriedumu piedzīts no tās parāda summas (5755,07 EUR), par kuru lietā faktiski nav bijis strīds, jo šo parādu atbildētājs nav nokārtojis slikto finansiālo apstākļu dēļ.

Pamatojoties uz CL 1756., 1757.pantu, tiesa piedzinusi likumiskos kavējuma procentus, kas aprēķināti no visas parāda summas.

Apelācijas sūdzību par spriedumu iesniedzis prasītājs, norādot, ka spriedums ir nepamatots un atceļams šādu iemeslu dēļ.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka spriedums tiek pārsūdzēts daļā, ar kuru ir apmierināta prasītāja prasība par apkures parāda 1436,73 EUR piedziņu.

Savukārt, turpat tālāk apelācijas sūdzības tekstā minēts, ka, veicot savus aprēķinus, atbildētājs uzskata, ka par strīdus periodu viņš nav parādā 1436,73 EUR, bet gan tikai 475,57 EUR par apkuri, savukārt lūgumu daļā atbildētājs lūdz noraidīt prasību par 1436,73 EUR piedziņu.

Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētāja pilnvarotā persona precizēja atbildētāja pozīciju, jo atbildētāja pārstāvis rakstveidā atzina prasību par apkures maksājumu parādu daļā par 475,57 EUR (lietas 170 lapa 4.sējumā).

[1.] Apelācijas sūdzībā minēts, ka tiesas argumenti ir kļūdaini un pretrunā likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 27.[1] panta jēgai, jo kopsapulces lēmums ir saistošs arī personai, kas uzņēmusies veikt mājas apsaimniekošanu, t.i. prasītājai. Atbildētājs uzskata, ka 2008.gada 4.novembra dzīvokļu īpašnieku kopsapulce nav lēmusi par to, ka atbildētājam jāmaksā 50% no pilnas apkures maksas, bet gan 50% no koplietošanas telpu siltuma zudumiem, līdz ar ko prasītāja rēķini ir nepamatoti un prasības summa ir kļūdaina daļā par apkuri.

[2] Atbildētājs norāda, ka tiesai nebija pamata atzīt inženiera-siltumtehniķa /pers. G/ 2009.gada izstrādāto tehnisko shēmu par nepareizu, turklāt tiesa nav ņēmusi vērā, ka lietas iztiesāšanas laikā neprecizitātes tika novērstas, un atbildētājs ir lietā iesniedzis precizētus siltuma zudumu aprēķinus. Turklāt tiesa nav vērtējusi to, ka /pers. G/ ir atbilstošie sertifikāti, kas viņam piešķir tiesības veikt siltumapgādes sistēmu projektēšanu. Speciālists ir veicis aprēķinu ar korekcijām, aprēķinājis siltuma zudumus neizolētos stāvvados un koplietošanas telpās atbilstoši atbildētāja dzīvokļa īpašuma daļai.

[3] Tā kā lietā tika pierādīts, ka atbildētāja dzīvoklī demontēti apkures sildelementi un dzīvoklis tiek apsildīts ar centrālās apkures stāvvadiem un elektriskajiem sildītājiem, atbildētājs uzskata, ka nav pamata pieprasīt no viņa samaksu par apkuri tādā apmērā, kā to lūdzis prasītājs. Strīdam jāpiemēro Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas, jo atbildētājam kā patērētājam jānorēķinās tikai par patērēto pakalpojumu (preci). Izejot no speciālista aprēķina, atbildētājs uzskata, ka viņam mēnesī jāmaksā maksājums pēc šādas formulas: MWh/mēnesī koeficients ir 0,286, kas tiek reizināts ar siltumenerģijas tarifu.

Prasītājs rakstveida paskaidrojumos uz apelācijas sūdzību norāda, ka tā ir nepamatota un noraidāma, jo prasītājam nebija pamata veikt aprēķinu atbilstoši 2009.gada izstrādātajai tehniskajai shēmai līdz brīdim, kamēr nebija novērsti visi tajā konstatētie trūkumi un nepilnības. Norāda, ka tehniskā shēma varēja tikt piemērota tikai uz turpmāko laiku, bet tā nevar būt par pamatu, lai veiktu apkures maksas pārrēķinu par iepriekšējo laika periodu, kurā prasītāja rīcībā atbilstošu aprēķinu nebija. Prasītāja ieskatā, tiesa pamatoti atzinusi, ka prasītājam bija tiesības aprēķināt atbildētājam maksu par siltumenerģiju atbilstoši dzīvokļu īpašnieku 2008.gada 4.novembra sapulcē nolemtajam, proti,- "par koplietošanas telpu siltuma zudumiem dzīvoklim Nr. 5 piestādīt rēķinu 50% apmērā". Tā kā pārējiem dzīvokļu īpašniekiem maksa par apkuri tika aprēķināta proporcionāli dzīvokļa platībai,

nepiemērojot nekādas atlaides, tad, sekojot dzīvokļu īpašnieku gribai, atbildētājam tika izrakstīti rēķini ar 50% atlaidi. Ja kopīpašnieki nebūtu nolēmuši piešķirt atbildētākam 50% atlaidi, prasītājam būtu jāizraksta atbildētājam rēķini līdzīgi kā visiem citiem īpašniekiem, t.i.- vienīgi vadoties pēc dzīvokļa platības.

Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis atzina prasību daļā par apkures maksājumu parādu 475,57 EUR, bet lūdza noraidīt prasību par 961,16 EUR un līgumsoda piedziņu, savos paskaidrojumos pieturoties pie apelācijas sūdzības motīviem.

Prasītāja pārstāvji lūdza prasību apmierināt un piedzīt parādu par apkuri 1436,73 EUR un līgumsodu 10% apmērā no šīs summas, papildus rakstveida paskaidrojumos minētajam paskaidrojot, ka prasītājs tehnisko shēmu saņēmis no atbildētāja nevis 2009.gadā, bet tikai tiesvedības laikā 2011.gadā, kad arī tikuši celti iebildumi, kuru dēļ nav ticis dots saskaņojums. Turklāt pārstāvji paskaidroja, ka atbildētāja pieaicinātā speciālista aprēķini ir bijuši nederīgi un neprecīzi, ko apliecinājusi prasītāja izveidota komisija, kurā piedalījies prasītāja pieaicināts speciālists. Prasītāja pārstāvji pauda viedokli, ka apkures rēķini ir tiesiski pamatoti, jo atbilst daudzdzīvokļu mājas īpašnieku kopsapulces lēmumā paustajai gribai.

Trešā persona /pers. F/ apelācijas instances tiesas sēdē paskaidroja, ka tehnisko shēmu viņa ir iesniegusi apsaimniekotājam jau 2009.gadā, t.i., savlaicīgi, taču nevar to pierādīt. Visas prasītāja izvirzītās iebildes tikušas novērstas, līdz ar ko trešā persona uzskata, ka prasītājs jauno aprēķinu nav saskaņojis tīšām, lai varētu iekasēt lielāku summu, nekā to paredz normatīvais regulējums.

Civillietu tiesas kolēģija, izvērtējusi lietas dalībnieku paskaidrojumus, pierādījumus, atzīst, ka prasība par parāda 1436,73 EUR un līgumsoda 143,67 EUR piedziņu apmierināma daļēji.

Izejot no apelācijas sūdzības robežām un ņemot vērā to, ka pretapelācijas sūdzība nav iesniegta, tiesas kolēģija konstatē, ka Liepājas tiesas 2014.gada 29.decembra spriedums daļā par pamatparāda piedziņu (izņemot pamatparādu par apkuri 1436,73 EUR) un līgumsoda 431,83 EUR apmērā (no pamatparāda summas 4318,34 EUR), kā arī likumisko procentu 57,74 EUR apmērā piedziņu ir stājies spēkā, jo šajā daļā nav ticis pārsūdzēts.

Attiecīgi spriedums ir spēkā arī daļā par tiesas izdevumu piedziņu no atbildētāja prasītāja labā (252,59 EUR), jo prasītājs pie prasības celšanas iemaksājis valsts nodevu tikai 155,83 EUR apmērā un pirmās instances tiesas spriedums ir spēkā par pamatparāda daļu 4495,35 EUR (5932,08 LVL – 1436,73 LVL), proti, pie šo izdevumu atlīdzināšanas ir ievērotas CPL 41.panta pirmās daļas prasības.

Tā kā prasība par naudas piedziņu tiek skatīta divās tiesu instancēs, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums nav spēkā daļā par prasītāja nesamaksāto tiesas izdevumu atlīdzināšanu valstij un šis jautājums tiek izšķirts apelācijas instancē.

Apelācijas instances instancē strīdus summa ir 1436,73 EUR (pamatparāds par apkuri) un attiecīgais līgumsods 10% apmērā no šīs summas, t.i. 143,67 EUR.

Lietā starp pusēm nav strīda par to, ka atbildētājam līdz 2013.gada 3.decembrim piederējušajā dzīvokļa īpašumā jau 2001.gadā atbilstoši tā laika normatīvajam regulējumam, t.i. likumīgi, tika atslēgti apkures radiatori.

Kā izriet no prasītāja iesniegtā parāda aprēķina parāds par apkuri aprēķināts par laika periodu no 2007.gada novembra līdz 2014.gada 28.februārim (sk. lietas 46 lapa 4.sējumā). Tā kā prasītāja aprēķini bija neskaidri un acīmredzami neatbilda laika periodam, par kuru prasītājs lūdz piedzīt apkures parādu, proti,- līdz 2013.gada 3.decembrim, tad apelācijas instancē tika iesniegts precizēts apkures parāda atšifrējums (sk. lietas 187.-191.lapa 4.sējumā).

Laika periodā no 2007.gada 1.septembra līdz 2008.gada maijam prasītājs aprēķinājis atbildētājam maksu par siltumenerģiju, pamatojoties uz 2001.gadā izstrādāto tehnisko projektu, t.i., izejot no tā, ka nosacīti saņemtais siltums mēnesī ir 0,094 Gkal/mēn (t.i. 0,11 MWh/mēn) un šīs summas atbilst 10% no apkures maksas atbildētāja dzīvoklim. Par šīm summām strīda nav un tās ir pamatotas. Kopā par šo periodu aprēķināts parāds 72,24 LVL (lietas 189.lapa 4.sējumā).

Sākot ar 2008.gada novembri, t.i. pēc daudzdzīvokļu mājas kopīpašnieku 2008.gada 4.novembra sapulces lēmuma, prasītājs sācis izrakstīt atbildētājam rēķinus par apkuri, izejot no dzīvokļa apkurināmās platības (60,9 m^2), mājas apkurināmās platības (260,5 m^2) un apkures tarifiem, katru mēneša maksājumam piemērojot 50% atlaidi (lietas 190.lapa 4.sējumā), kas kopā sastāda 1193,36 LVL.

Tātad kopējā parāda summa pēc prasītāja aprēķiniem par apkuri ir 1265,60 LVL jeb 1800,79 EUR (lietas 191 lapa 4.sējumā).

Prasītājs norāda, ka no šīs summas atbildētājs tiesvedības laikā ir samaksājis 255,86 LVL jeb 364,06 EUR, līdz ar ko nesamaksātā apkures parāda summa ir 1436,73 EUR (1800,79 EUR – 364,06 EUR).

Apelācijas instancē risināms strīds par to, kādā apmērā atbildētājam strīdus periodā (2008.gada novembris līdz 2013.gada decembrim) bija pienākums veikt samaksu par siltumenerģiju.

Atbildētājs uzskata, ka no 2008.gada janvāra līdz 2008.gada decembrim (ieskaitot), apkures zudumus viņa dzīvoklim varēja aprēķināt atbilstoši 2001.gada tehniskajam projektam pēc formulas: 0,094 (nosacīti saņemtais siltuma daudzums) x tarifs ar PVN, bet no 2009.gada janvāra līdz 2013.gada decembrim prasītājs bija tiesīgs aprēķināt siltuma zudumus viņa dzīvoklim atbilstoši 2009.gada tehniskajai shēmai, kas 2014.gadā tikai tika precizēta, pēc šādas formulas: 0,286 (nosacīti saņemtais siltuma daudzums) x tarifs ar PVN. Pēc šī aprēķina kopējā summa ir 510,09 LVL, tā kā atbildētājs tiesvedības laikā ir samaksājis 175,86 LVL (lietas 80.lapa 2.sējumā), tad atbildētājs atzīst apkures parādu 334,23 LVL jeb 475,57 EUR (lietas 129.lapa 4.sējumā).

Likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta piektā daļa uzliek par pienākumu privatizētā objekta īpašniekam situācijā, kad dzīvokļu īpašnieki nav vienojušies par šā panta trešās daļas 2.punktā minēto, dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamo siltumenerģijas, ūdensapgādes, kanalizācijas, asenizācijas, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas un lifta pakalpojumu apmaksas kārtību gadījumos, kad pakalpojums tiek sniegts ar pārvaldnieka starpniecību, kritērijus, pēc kuriem tiek noteikta katra dzīvokļa īpašnieka apmaksājamā daļa par saņemto pakalpojumu, kā arī kārtību, kādā dzīvokļu īpašnieki tiek informēti par attiecīgā līguma nosacījumiem, nosaka Ministru kabinets.

Konkrētos Noteikumus, kas pamatoti uz šo likuma normu, Ministru kabinets pieņēma 2008.gada 9.decembrī.

Tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas atziņai, ka strīda risināšanai ir jāpiemēro Noteikumi, taču tiesas kolēģija par būtisku atzīst faktu, ka šis normatīvais akts stājies spēkā 2008.gada 19.decembrī.

Šo Noteikumu 18.punkts paredz, ka, ja atsevišķajam īpašumam ir ierīkota autonoma apkure [..], īpašnieks maksā par mājas koplietošanas vajadzībām patērēto siltumenerģijas daļu, kas attiecināma uz atsevišķo īpašumu, atbilstoši siltumapgādes speciālista izstrādātajam un ar pārvaldnieku saskaņotajam aprēķinam.

Savukārt Noteikumu 34.punkts nosaka, ka gadījumos, kad dzīvoklī līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai ir ierīkota autonoma siltumapgāde, līdz šo noteikumu 18.punktā paredzētā aprēķina izstrādei dzīvokļa īpašnieks maksā par mājas koplietošanas vajadzībām patērēto siltumenerģijas daļu, kas proporcionāla atsevišķā īpašuma kopējai platībai.

Tiesas kolēģija atzīst, ka siltumapgādes sistēma daudzdzīvokļu mājā ir atzīstama par mājas kopīpašuma daļu. Šāds tiesas secinājums izriet no vairākos Augstākās tiesas Senāta nolēmumos paustajām atziņām attiecībā uz to, ka daudzdzīvokļu mājās ar centralizēto siltumapgādi šīs mājas siltumapgādes sistēma ir atzīstama par kopīpašuma daļu, jo ir neatraujami ar to saistīta.

Līdz ar ko ir tikai loģiski, ka tas no dzīvokļa īpašniekiem, kurš ir ierīkojis alternatīvo jeb autonomo apkuri savam atsevišķajam dzīvoklim, ir

tomēr atbildīgs par mājas koplietošanas vajadzībām patērēto siltumenerģijas daļu, kas attiecināma uz atsevišķo īpašumu. Turklāt lietā nav strīda par to, ka atbildētāja atsevišķajam dzīvoklim, realizējot 2001.gada projektu, nav tikuši izolēti stāvvadi, kas nozīmē, ka zināms daudzums siltumenerģijas tiek saņemts un par to ir jāveic samaksa.

Lietā tiek nodibināts, ka līdz 2008.gada 4.novembrim konkrētās daudzdzīvokļu mājas kopīpašnieki nebija vienojušies par dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamo siltumenerģijas pakalpojumu apmaksas kārtību, par kritērijiem, pēc kuriem tiek noteikta katra dzīvokļa īpašnieka apmaksājamā daļa par saņemto pakalpojumu.

2008.gada 4.novembrī īpašnieki nolēma: "sakarā ar to, ka dzīvoklis Nr.5 nav veicis jaunu siltuma zudumu aprēķinu pie sertificēta projektētāja, mēs dzīvokļu īpašnieki, pieņemam lēmumu, par koplietošanas telpu siltuma zudumiem dzīvoklim Nr.5 piestādīt rēķinu 50% apmērā līdz laikam kamēr tiks piestādīts projekts apsaimniekotājam" (lietas 164.-165.lapa 1.sējumā).

Atbilstoši likuma „Par dzīvokļa īpašumu", kas bija spēkā līdz 2011.gada 1.janvārim, 27.[1] panta pirmajai daļai par daudzdzīvokļu mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu lemj šīs mājas dzīvokļu īpašnieku kopsapulce. Minētā panta piektajā daļā noteikts, ka dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmums ir saistošs visiem dzīvokļu īpašniekiem, ja „par" balsojusi vairāk nekā puse no dzīvokļu īpašnieku skaita.

Taču ir tikai loģiski un pašsaprotami, ka šiem lēmumiem ir jābūt likumīgiem, jo ne velti likumdevējs ir paredzējis tiesības tos apstrīdēt tiesā. Arī judikatūrā izteiktas atziņas, ka dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē pieņemtajiem lēmumiem ir jābūt izsvērtiem, pamatotiem un atbilstošiem spēkā esošo normatīvo aktu prasībām (sk. Augstākās tiesas Senāta 07.12.2011. spriedumu lietā Nr.SKC-437).

Konkrētajā gadījumā tiesas kolēģija atzīst atbildētāja iebildumus par pamatotiem, jo no protokola vispār nav saprotams pieņemtā lēmuma patiesais saturs, turklāt pēc dzīvokļu īpašnieku kopsapulces protokola satura nav iespējams spriest, kādi apsvērumi bija par pamatu konkrētās "atlaides" piešķiršanai atbildētājam. Proti, tiesas kolēģija secina, ka lēmums nav nedz ekonomiski, nedz finansiāli, nedz saimnieciski izsvērts, nedz pamatots, turklāt tas neatbilst normatīvo aktu prasībām.

Lietā Nr.SKC-43 Augstākās tiesas Senāts atzina, ka tiesai dzīvokļa īpašnieka iebildumi ir jāpārbauda un jāvērtē pat situācijā, kad attiecīga prasība nebija celta (13.04.2011. nolēmums), līdz ar ko arī izskatāmajā lietā nav izšķirošas nozīmes tam, ka tiesvedība civillietā, kurā atbildētājs bija apstrīdējis īpašnieku kopsapulces 2008.gada 4.novembra lēmumu, ir tikusi izbeigta. Tiesai ir jāvērtē kopsapulcē pieņemtā lēmuma tiesiskums, jo prasītājam kā apsaimniekotājam šis lēmums bija vienīgais pamats rēķinu izrakstīšanai 50% apmērā, nevis 10 % vai 20 % apmērā no pilnas apkures maksas.

Tiesas kolēģija atzīst, ka atbildētājs strīdus laika periodā nenoliedzami ir atbildīgs par mājas koplietošanas vajadzībām patērēto siltumenerģijas daļu, kas attiecināma uz viņa atsevišķo īpašumu, taču viņš no šīm savām saistībām nav izvairījies, bet centies tiesiskiem līdzekļiem panākt atbilstīga aprēķina sagatavošanu. Savukārt uzlikt par pienākumu maksāt par siltumenerģiju, izejot no atbildētājam piederošā atsevišķā dzīvokļa apkurināmās platības (lai arī tikai 50% apmērā, tas ir ar "atlaidi"), nav nekāda tiesiska pamata, jo lietā nepastāv strīds par to, ka atbildētāja atsevišķajā dzīvoklī jau 2001.gadā atbilstoši tā laika normatīvajam regulējuma ir ierīkota autonoma apkure.

Turklāt tiesas kolēģija konstatē, ka prasītājs aprēķinājis atbildētājam maksājumus par apkuri nevis pēc īpašnieku kopsapulcē nolemtā (50% par koplietošanas telpu siltuma zudumiem), bet gan proporcionāli atsevišķā īpašuma kopējai platībai, piemērojot šim maksājumam 50% atlaidi.

Tas, ka jau tiesvedības laikā, t.i. 2014.gada 1.decembrī tapis dokuments (lietas 134.lapa 4.sējumā) , kas nosaukts par "apliecinājumu" un kurā četri no sešiem mājas īpašniekiem apliecinājuši, ka siltumenerģijas maksas sadalījums starp dzīvokļu īpašniekiem atbilst kopīpašnieku gribai, kas izteikta 2008.gada 4.novembra lēmumā, nevar grozīt lēmuma saturu un jēgu. No šī dokumenta izriet, ka īpašnieki uzskata, ka ir tikai taisnīgi, ka atbildētājam tika piemērots divas reizes mazāks tarifs par apkuri, nekā citiem. Taču realitātē nav notikusi tarifa samazināšana, par ko liecina prasītāja aprēķini un atbildētājam izrakstītie rēķini.

Atbildētājs kā rakstveida pierādījumu iesniedzis sertificēta speciālista tehnisko shēmu siltuma zudumu apkures koplietošanas cauruļvados un koplietošanas telpās normatīvam aprēķinam (lietas 208.-214.lapa 1.sējumā). Prasītājs noliedz, ka būtu saņēmis šo dokumentu 2009.gadā, paskaidrojot, ka tas saņemts tiksi 2011.gadā, turklāt nav ticis saskaņots ar prasītāju kā apsaimniekotāju, jo atsevišķas pozīcijas nav atbildušas reālajai situācijai, līdz ar ko veikt aprēķinu pēc šīs shēmas nav bijis iespējams. No šī rakstveida pierādījuma izriet, ka speciālists ir veicis normatīvus aprēķinus gan siltuma zudumiem kāpņu telpās, pagrabā, bēniņos, gan atsevišķā dzīvokļa stāvvados.

Savos 2014.gada 15.janvāra rakstveida paskaidrojumos prasītājs nav minējis, ka dokumentu nav saņēmis 2009.gadā, bet tikai apšauba 2009.gada tehnisko shēmu un pēc tās veiktos aprēķinus (lietas 3.-7.lapa 4.sējumā). Tikai 2011.gada 3.decembra vēstulē atbildētājam prasītājs izteicis apgalvojumu, ka tehnisko shēmu saņēmis 2011.gada 31.oktobrī (lietas 89.lapa 4.sējumā).

Tā kā atbildētājs nevar iesniegt pierādījumus tam, ka dokuments ticis iesniegts saskaņošanai ar prasītāju jau 2009.gadā, tiesas kolēģija atzīst par pierādītu faktu, ka dokuments ticis iesniegts apsaimniekotājam tikai 2011.gadā, turklāt pats atbildētājs iesniedzis kopiju no sava iesnieguma, kas adresēts /pers. G/ ar lūgumu veikt jaunu aprēķinu un tas datēts ar 2011.gada 30. septembri (lietas 119.lapa 4.sējumā).

Prasītājs 2012.gada 2.februārī veicis objekta (atbildētāja atsevišķā dzīvokļa) apsekošanu un izveidojis komisiju, kura 2012.gada 17.februārī sagatavojusi atzinumu (lietas 20.-21.lapa 4.sējumā). Atzinumā izteikts secinājums, ka dzīvoklī nav ierīkota siltumapgāde atbilstoši projektam; šo apkures sistēmu nevar definēt kā autonomo elektroapgādes sistēmu; tehniskā shēma ir jāpapildina

Saņemot šos iebildumus, sertificēts speciālists sniedzis skaidrojumu (lietas 29., 60., 83., 84., 116.lapa 4.sējumā), turklāt tie iebildumi, kas ir bijuši pamatoti, ir tikuši novērsti (koriģēta mājas apdzīvojamā platība no 546 m^2 uz 338,4 m^2; koriģēta jeb precizēta siltuma zuduma summa). Par to liecina iesniegtie pierādījumi (lietas 53.-59. un lietas 117.-125.lapa 4.sējumā).

Iebildes par to, ka atbildētāja atsevišķajā dzīvoklī nav ierīkota alternatīvā apkure (apsildīšana ar elektrību), nav pamatoti, jo to apliecina izstrādātais un apstiprinātais 2001.gada projekts, paša prasītāja parakstītie apsekošanas akti, liecinieka /pers. G/ liecība un AS "Latvenergo" izziņa (lietas 80.-81.lapa 4.sējumā).

Kā nepamatotus tiesas kolēģija atzīst prasītāja iebildumus par to, ka atbildētāja atsevišķajā dzīvoklī ierīkotā alternatīvās apkures sistēma neatbilst izstrādātajam projektam. Līdz 2001.gada 2.augustam bija spēkā Enerģētikas likuma 50.pants, kurš noteica, ka enerģijas lietotājam ir tiesības izvēlēties izdevīgāko siltumapgādes veidu, ievērojot attiecīgās pašvaldības izdotos saistošos noteikumus un administratīvās teritorijas siltumapgādes attīstības perspektīvu. Līdz grozījumu izdarīšanai Enerģētikas likumā, apkures sistēmas rekonstrukcijai bija nepieciešams piegādātāja un pašvaldības saskaņojums, kas arī saņemts. Tādējādi siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija atbildētāja dzīvoklī veikta atbilstoši tiem normatīvajiem aktiem, kas bija spēkā projekta izstrādes laikā.

Līdz 2008.gada oktobrim atbildētājam aprēķināts maksājums pēc 2001.gada projekta un attiecīgās metodoloģijas 10% apmērā. Arī no pārējiem dzīvokļu īpašniekiem atbildētāja nekādas pretenzijas netika saņēmusi, no kā secināms, ka alternatīvās apkures ierīkošana prasītājas dzīvoklī ir pilnībā akceptēta.

Tiesas sēdē nopratinātais liecinieks /pers. G/ – inženieris projektētājs, paskaidrojis, ka laikā, kad tika izstrādāts projekts, nebija obligāta prasība izolēt stāvvadus un minētais netika atzīts kā noteikumu pārkāpums. Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesas kolēģija atzīst, ka stāvvadu neizolēšana

nav atzīstama par defektu, kas ļautu atzīt par nelikumīgu alternatīvās apkures projektu aprēķinu veikšanai, vēl jo vairāk tādēļ, ka septiņus gadus pret minēto apsaimniekotājs un daudzdzīvokļu mājas īpašnieki nav cēluši nekādus iebildumus.

Tiesas kolēģija konstatē, ka prasītājam, kurš realizē vairāku daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanu Liepājas pilsētā, ir zināma judikatūra un tiesu prakse līdzīgās lietās, kurās tiesa nodibinājusi, ka alternatīvās apkures sistēmas tikušas ierīkotas laika periodā, kad bija spēkā Enerģētikas likuma 50.pants un kurās tiesa devusi attiecīgu novērtējumu mājas īpašnieku sapulces lēmumiem, kas uzliek par pienākumu veikt maksājumus proporcionāli atsevišķā īpašuma kopējai platībai, nevis pēc speciālista izstrādātā projekta un aprēķiniem.

Tā, piemēram, lietā Nr.C20415809 Augstākā tiesa atteikusies ierosināt kasācijas tiesvedību pēc Kurzemes apgabaltiesas 2012.gada 8.marta sprieduma (SKC-0589); lietā Nr.C20184710 Augstākā tiesa atteikusies ierosināt kasācijas tiesvedību pēc Kurzemes apgabaltiesas 2011.gada 29.decembra sprieduma (SKC-0557); lietā Nr.C20314310 Augstākās tiesa atteikusies ierosināt kasācijas tiesvedību pēc Kurzemes apgabaltiesas 2011.gada 25.oktobra sprieduma (SKC-0147)

Izejot no iepriekš minētā, tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamatota prasība pret atbildētāju par rēķinu apmaksu par apkuri 50% apmērā no pilnas apkures maksas.

Prasība celta par parāda piedziņu par laika periodu no 2007.gada 1.novembra līdz 2013.gada 3.decembrim, bet atbildētājs aprēķinājis un atzinis prasību tikai par laika periodu no 2008.gada janvāra.

Prasītāja aprēķinu tiesas kolēģija ņem par pamatu parāda noteikšanai tikai, sākot ar 2009.gada janvāri, jo 2008.gadā maksājumi bija jāveic pēc rēķiniem, ko izrakstīja prasītājs, jo tie atbilst 2001.gada projektam un SIA "Liepājas enerģija" datiem, savukārt par 2007.gadu atbildētājs vispār nav iesniedzis savus aprēķinus.

Kā redzams no lietas materiāliem, prasītājs no 2007.gada oktobra līdz 2008.gada decembrim aprēķinājis apkures maksu 10% apmērā, nevis 50% apmērā no kopējā apkures maksājuma, un šī summa sastāda 100,86 LVL jeb 143,51 EUR (lietas 187. un 189.lapa 4.sējumā).

Parāds laika periodā no 2009.gada janvāra līdz 2013.gada 3.decembrim ir 478 LVL (atbildētāja aprēķins lietas 129.lapa 4.sējumā). Tā kā strīda risināšanas laikā atbildētājs veicis maksājumu 175,86 LVL apmērā, skaidri norādot, ka maksājuma mērķis ir par apkures zudumiem, tiesas kolēģija secina, ka šo summu prasītājam nebija tiesības novirzīt citu maksājumu dzēšanai, un tā atskaitāma no atbildētāja parāda par siltumenerģiju. Tātad parāds laika periodā no 2009.gada janvāra līdz 2013.gada 3.decembrim ir 302,14 LVL (478 LVL – 175,86 LVL) jeb 429,91 EUR.

Tādējādi kopējā parāda summa, kas ir jāsamaksā atbildētājam par mājas koplietošanas vajadzībām patērēto siltumenerģiju par laika periodā no 2007.gada 1.novembra līdz 2013.gada 3.decembrim, ir 573,42 EUR (143,51 EUR + 429,91 EUR), bet pārējā daļā prasība ir nepamatota un noraidāma.

CL 1656.pants nosaka, ka parādnieks nav nokavējis, ja nokavējuma iemesls ir viņa pamatotas šaubas vai nu vispār par to saistību, kuras izpildīšanu no viņa prasa, vai tās apmēru. Līdz ar ko līgumsods 10% apmērā aprēķināms un piedzenams tikai no tās summas, kuru atbildētājs faktiski atzinis jau pirmās instances tiesā, bet nav samaksājis līdz lietas izskatīšanai apelācijas instancē (10% no 475,57 EUR=47,56 EUR). Līgumsoda saistību par maksājuma klauvējumu paredz apsaimniekošanas līguma 3.4.punkts. Tā kā prasītājs nav pārsūdzējis pirmās instances tiesas spriedumu, ar kuru tiesa lēmusi par pielīgtā līgumsoda samērīgumu un samazinājusi to uz 10% no pamatparāda, arī apelācijas instance atzīst, ka līgumsods piedzenams 10% apmērā no pamatparāda, ko atzinis atbildētājs.

CPL 42.panta kārtībā tiesai jāizlemj jautājums par valsts nodevas piedziņu valsts labā. Pirmās instances tiesā prasības apmierinātā daļa ir 5128,60 EUR, bet prasības apmierinātā daļa apelācijas instancē ir 573,42 EUR. Tātad maksājamā valsts nodeva par 5702,02 EUR piedziņu ir 462,82 EUR. Tā kā prasītājs pie prasības celšanas samaksājis valsts nodevu 155,83 EUR un tā ir piedzīta viņa labā no atbildētāja, tad apelācijas instance piedzen valsts labā nesamaksāto valsts nodevas daļu jeb 306,99 EUR (462,82 EUR – 155,83 EUR).

Lietā apelācijas instancē radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un dokumentu nosūtīšanu 16,06 EUR, kas, pamatojoties uz CPL 42.panta pirmo daļu, tiesas kolēģijas ieskatā, piedzenami no prasītāja valsts labā, jo apelācijas instances tiesā prasītāja prasījums proporcionāli lielākā daļā tiek noraidīts un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas radušies pirmās instances tiesā, ir piedzīti no atbildētāja.

Pamatojoties uz augšminēto un Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1], 430., 432., 434. pantu, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

SIA "Liepājas namu apsaimniekotājs" prasību pret /pers. E/ apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, SIA „Liepājas namu apsaimniekotājs", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, labā parādu par mājas koplietošanas vajadzībām patērēto siltumenerģiju par laika periodu no 2007.gada 1.novembra līdz 2013.gada 3.decembrim 573,42 EUR (pieci simti septiņdesmit trīs *euro* un 42 centi) un līgumsodu par šo pašu laika periodu 47,56 EUR (četrdesmit septiņi *euro* un 56 centi) apmērā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 306,99 EUR (trīs simti seši *euro* un 99 centi).

Piespriestos maksājumus SIA "Liepājas namu apsaimniekotājs", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, ieskaitīt kontā AS ``SEB banka``, konts Nr. LV70UNLA0050003813922.

Piedzīt no SIA „Liepājas namu apsaimniekotājs", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 16,06 EUR (sešpadsmit *euro* un 06 centi).

Atzīt SIA „Liepājas namu apsaimniekotājs" tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no pamatparāda (573,42 EUR).

Noteikt /pers. E/ un SIA "Liepājas namu apsaimniekotājs", termiņu sprieduma labprātīgais izpildei 10 dienas, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2015.gada 29.jūnijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese L. Vēbere

Tiesnese V. Mahte

Tiesnese Z. Zaiceva